

Παροχή διευκρινίσεων αναφορικά με τις διατάξεις περί μετασχηματισμών επιχειρήσεων

Εκδόθηκε από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων την 7.4.2017 η Εγκύκλιος ΠΟΛ. 1057/2017 με την οποία παρέχονται οδηγίες και διευκρινίσεις αναφορικά με την εφαρμογή των διατάξεων περί μετασχηματισμών του ΚΦΕ.

Ειδικότερα:

Επικοινωνία

Μαρία Τρακάδη

Tax Partner
mtrakadi@deloitte.gr
Τηλ.: 210 6781260

Θωμάς Λεβέντης

Tax Partner
tleventis@deloitte.gr
Τηλ.: 210 6781262

Η νέα Εγκύκλιος καταλαμβάνει ζητήματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, τους ακόλουθους τύπους μετασχηματισμών:

- εισφορές ενεργητικού έναντι τίτλων (άρθρο 52),
- ανταλλαγές τίτλων (άρθρο 53),
- απορρόφηση μίας ή περισσότερων εταιρειών από άλλη υφιστάμενη, συγχώνευση δύο ή περισσότερων εταιρειών με τη σύσταση νέας, διάσπαση μίας εταιρείας σε δύο ή περισσότερες υφιστάμενες ή νέες εταιρείες, μερική διάσπαση εταιρείας (άρθρο 54),
- μεταφορά από την Ελλάδα σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε. της καταστατικής έδρας μίας ευρωπαϊκής εταιρείας (SE) ή μίας ευρωπαϊκής συνεταιριστικής εταιρείας (SCE) (άρθρο 55).

Γενικά

- Τα άρθρα 52 - 55 του ΚΦΕ ισχύουν για μετασχηματισμούς στις περιπτώσεις που οι σχετικές αποφάσεις από τα αρμόδια εταιρικά όργανα (π.χ. απόφαση Δ.Σ. για έναρξη διαδικασίας

συγχώνευσης) έχουν ληφθεί ή λαμβάνονται από την 1/1/2014 έκτοτε.

- Διευκρινίζεται ρητά ότι στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων περιλαμβάνονται όχι μόνο Α.Ε. και ΕΠΕ, αλλά και ΙΚΕ λόγω της ίδιας φορολογικής μεταχείρισής με τις ΕΠΕ.
- Οι σχετικές διατάξεις καταλαμβάνουν και τη μερική διάσπαση, χωρίς, εντούτοις, να καθίσταται σαφές κατά πόσο ένας τέτοιος μετασχηματισμός είναι εφικτός, χωρίς την ύπαρξη σχετικού εταιρικού πλαισίου.
- Οι διατάξεις δεν καταλαμβάνουν λοιπές περιπτώσεις μη ρητώς προβλεπόμενων μετασχηματισμών, όπως π.χ. μετατροπές επιχειρήσεων.
- Η διαδικασία έγκρισης και ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού (αποτίμησης, σχέση ανταλλαγής κλπ.) καθορίζεται βάσει των διατάξεων της εταιρικής νομοθεσίας και τελεί υπό την έγκριση των αρμόδιων εποπτικών αρχών.
- Καθίσταται σαφές ότι οι διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων Ν.Δ. 1297/1972 και Ν. 2166/1993 καθώς και οι διατάξεις του Ν. 2578/1998 (διασυννοριακοί μετασχηματισμοί) εξακολουθούν να παραμένουν σε ισχύ. Συγχρόνως, τονίζεται ότι η επίκληση των διατάξεων του ΚΦΕ δεν είναι υποχρεωτική.

Άρθρο 52 – Εισφορές ενεργητικού έναντι τίτλων

- Επαναλαμβάνονται ορισμένες θέσεις της Διοίκησης, όπως ότι ο κλάδος θα πρέπει να εξάγει αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα χωρίς, όμως, να τίθεται συγκεκριμένο χρονικό όριο για την αυτοτελή λογιστική παρακολούθηση του κλάδου πριν από την απόσχιση.
- Επαναλαμβάνεται επίσης η θέση ότι συμμετοχές από μόνες τους δε μπορούν να στοιχειοθετήσουν την έννοια του κλάδου καθώς και ότι δε μπορεί να αποσχιστεί κλάδος με αρνητική καθαρή θέση.
- Διευκρινίζεται για **πρώτη φορά** ότι ακίνητα μπορούν να στοιχειοθετήσουν κλάδο εφόσον εισφέρεται σχετική επιχειρηματική δραστηριότητα (κλάδος εκμετάλλευσης ακινήτων).
- Κλάδος μπορεί να αποσχιστεί - κατόπιν αποτίμησης - τόσο σε υπάρχουσα όσο και σε νεοϊδρυόμενη εταιρεία.
- Αντιμετωπίζεται ως εισφορά η μετατροπή υποκαταστήματος αλλοδαπής εταιρείας σε ημεδαπή εταιρεία.
- Η εισφέρουσα δε φορολογείται για την υπεραξία (διαφορά μεταξύ αξίας κλάδου και των σε αντάλλαγμα αυτού αποκτώμενων τίτλων) ούτε κατά τη διανομή / κεφαλαιοποίηση, εκτός κι αν λάβει χώρα μέσα στην πρώτη τριετία από την εισφορά.
- Η λήπτρια φορολογείται για την υπεραξία κατά τη μετέπειτα μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων. Προκειμένου να

καταστεί αυτό δυνατό η φορολογική βάση των στοιχείων παραμένει για τη λήπτρια ως είχε πριν την απόσχιση. Ως γενεσιουργός λόγος φορολογίας της υπεραξίας για την αλλοδαπή λήπτρια ορίζεται ρητά η διακοπή εργασιών της μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα.

- Διευκρινίζεται ότι οι σχετιζόμενες με τον κλάδο φορολογικές ζημίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τη λήπτρια, αν και εφόσον μεταφερθούν, άλλως χάνονται.
- Απόσχιση ζημιογόνου κλάδου ελέγχεται ως καταχρηστική ιδίως αν δε σχετίζεται με το αντικείμενο δραστηριοτήτων της λήπτριας εταιρείας

Άρθρο 53 - Ανταλλαγή τίτλων

- Η ανταλλαγή έχει την έννοια της εισφοράς σε είδος για την αποκτώσα και όχι την έννοια της διπλής πώλησης
- Για την εφαρμογή του άρθρου στην περίπτωση περισσότερων του ενός μετόχων/εταίρων, είναι απαραίτητο η απόκτηση του 50%+ να γίνεται από όλους ταυτόχρονα. Ξεκαθαρίζεται ότι το άρθρο εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις που ενόσω υφίσταται ήδη η προβλεπόμενη πλειοψηφία, η αποκτώσα επιθυμεί την επαύξηση αυτής.
- Ενώ προβλέπεται ως αντάλλαγμα των τίτλων της αποκτώμενης πιθανή χρηματική καταβολή (ως συμπληρωματικό αντίτιμο) ή ίδιοι τίτλοι στους μετόχους/εταίρους της αποκτώμενης, αντίθετα, αντάλλαγμα δεν μπορούν να συνιστούν μετοχές άλλων εταιρειών (άλλες συμμετοχές).
- Απαιτείται η αποκτώσα και η αποκτώμενη να είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας και/ή άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. Για να παρασχεθούν τα φορολογικά ευεργετήματα, πρέπει οι μέτοχοι ή εταίροι της αποκτώμενης να είναι, είτε φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος, είτε να κατέχουν τόσο τους αρχικούς, όσο και τους νέους τίτλους μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα.
- Η αλλαγή φορολογικής κατοικίας του μετόχου/εταίρου της αποκτώμενης μετά την ανταλλαγή, κι εντός διαστήματος τριών (3) ετών από αυτή, ελέγχεται ως καταχρηστική υπό την επιφύλαξη αποδείξεως ότι η αλλαγή δεν αποσκοπεί σε φοροαποφυγή ή φοροδιαφυγή.
- Προβλέπεται σαφώς αναβολή φορολόγησης της υπεραξίας και επιβολής εισφοράς αλληλεγγύης. Φορολογικά, ο μέτοχος/εταίρος της αποκτώμενης αποδίδει στους τίτλους που αποκτά (στην αποκτώσα) αξία ίση με εκείνη των τίτλων της αποκτώμενης, πριν την ανταλλαγή. Λογιστικά, η αξία των συμμετοχών μετά την ανταλλαγή είναι αυξημένη κατά το ποσό της τυχόν προκύπτουσας υπεραξίας της αποκτώσας. Η τελευταία δε φορολογείται κατά το χρόνο της ανταλλαγής, αλλά μόνο μεταγενέστερα, κατά το χρόνο της μεταβίβασης των τίτλων. Αντίθετα, η υπεραξία που αντιστοιχεί στο τμήμα της τυχόν χρηματικής καταβολής θεωρείται πως προκύπτει και φορολογείται κατά το χρόνο της ανταλλαγής.

- Τα ανωτέρω εφαρμόζονται ανάλογα και σε περίπτωση ζημίας από την αποτίμηση των μετοχών της αποκτώμενης κατά την ανταλλαγή. Πρακτικά, ζημία μπορεί να λογίζεται μόνο κατά το χρόνο μεταγενέστερης μεταβίβασης των συμμετοχών και θα αναγνωρίζεται φορολογικά.
- Ξεκαθαρίζεται ότι η μείωση του κεφαλαίου της αποκτώσας εταιρείας με επιστροφή μετρητών/τίτλων στον μέτοχο της αποκτώμενης, συνιστά γεγονός φορολόγησης της υπεραξίας για τον δικαιούχο.

Άρθρο 54 – Συγχωνεύσεις - Διασπάσεις

Διαφοροποιείται σαφώς η περίπτωση της μερικής διάσπασης από την εισφορά ενεργητικού έναντι τίτλων. Στην πρώτη τους τίτλους της λήπτριας εταιρείας λαμβάνουν οι μέτοχοι της διασπώμενης, ενώ στη δεύτερη τους τίτλους της λήπτριας λαμβάνει η ίδια η εισφέρουσα εταιρεία.

Όσον αφορά στην έννοια του κλάδου, ισχύουν όσα αναφέρθηκαν στο Κεφάλαιο περί εισφοράς ενεργητικού.

Διευκρινίζεται ότι το υπόψη άρθρο καταλαμβάνει τη μεταβίβαση κλάδου ή κλάδων δραστηριότητας που βρίσκονται στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε., εφόσον η εισφέρουσα και η λήπτρια είναι και οι δύο φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος, σε αντίθεση με την εισφορά ενεργητικού, όπου ο εισφερόμενος κλάδος μπορεί να είναι εγκατεστημένος οπουδήποτε στην αλλοδαπή.

Το άρθρο εφαρμόζεται και στην περίπτωση που ημεδαπή λήπτρια εταιρεία αποκτά μόνιμη εγκατάσταση στην αλλοδαπή, λόγω του ότι τα εισφερόμενα στοιχεία με φυσική παρουσία στην αλλοδαπή δεν προσαρτώνται αλλά δημιουργούν μόνιμη εγκατάσταση της ημεδαπής λήπτριας στην αλλοδαπή.

Προβλέπεται αναβολή φορολόγησης της προκύπτουσας υπεραξίας κατά τη στιγμή της συγχώνευσης/διάσπασης. Η λήπτρια διενεργεί αποσβέσεις με τους ίδιους κανόνες που τηρούσε η εισφέρουσα (ίδιος συντελεστής, αποσβέσεις επί της αξίας και με τη μέθοδο της εισφέρουσας).

Υπενθυμίζεται ότι η λήπτρια εταιρεία μεταφέρει τις ζημιές της εισφέρουσας υπό τους ίδιους όρους που θα ίσχυαν για την τελευταία αν δεν είχε γίνει ο μετασχηματισμός.

Όπως και στην εισφορά ενεργητικού, όταν η λήπτρια είναι νεοσυσταθείσα εταιρεία, το πρώτο φορολογικό έτος της θα έχει έναρξη την ημερομηνία ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού (ημερομηνία καταχώρησης στο ΓΕΜΗ).

Τυχόν υπεραξία που προκύπτει λόγω της ακύρωσης της συμμετοχής της λήπτριας (μητρική) στο κεφάλαιο της εισφέρουσας (θυγατρική) δε φορολογείται και αντίστοιχα τυχόν ζημία δεν αναγνωρίζεται φορολογικά. Το ίδιο ισχύει και

ως προς τη ζημία που τυχόν προκύπτει στην περίπτωση που θυγατρική (λήπτρια) απορροφά τη μητρική της (εισφέρουσα).

Επαναλαμβάνεται ότι δεν προκύπτει υπεραξία για το μέτοχο ή εταίρο της εισφέρουσας, με εξαίρεση το τμήμα που αντιστοιχεί σε τυχόν χρηματική καταβολή. Εφαρμόζονται αναλογικά όσα αναφέρονται στην ανταλλαγή τίτλων.

Τυχόν συγχώνευση / διάσπαση ζημιόγυνας εταιρείας φαίνεται πως θα ελέγχεται από τη Φορολογική Διοίκηση ως καταχρηστική, ιδίως αν δε σχετίζεται με το αντικείμενο δραστηριοτήτων της λήπτριας.

Άρθρο 55 – Μεταφορά καταστατικής έδρα μιας SE ή μιας SCE

Διευκρινίζεται ότι η αναστολή της φορολόγησης της υπεραξίας παρέχεται μόνο σε περίπτωση που τα περιουσιακά στοιχεία που παραμένουν στην Ελλάδα μετά τη μεταφορά της έδρας της SE ή της SCE στην αλλοδαπή, συνιστούν μόνιμη εγκατάσταση. Σε διαφορετική περίπτωση τυχόν υπεραξία (π.χ. πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές) φορολογείται κατά το χρόνο μεταφοράς της έδρας.

Get in touch

Στην Ελλάδα, η Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, η Deloitte Business Solutions Ανώνυμη Εταιρία Συμβούλων Επιχειρήσεων και η Deloitte Accounting Compliance & Reporting Services A.E. είναι μέλη της Deloitte Touche Tohmatsu Limited, μιας ιδιωτικής Βρετανικής εταιρίας περιορισμένης ευθύνης («DTTL»), της οποίας οι εταιρίες-μέλη είναι νομικά χωριστές και ανεξάρτητες οντότητες. Παρακαλούμε επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.deloitte.com/about για να ενημερωθείτε για το παγκόσμιο δίκτυο των εταιριών μελών μας.

Η Deloitte παρέχει ελεγκτικές, φορολογικές, συμβουλευτικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σε πελάτες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα όλων των κλάδων. Η Deloitte προσφέρει υπηρεσίες σε 4 στους 5 οργανισμούς του Fortune Global 500 © μέσω ενός παγκόσμιου διασυνδεδεμένου δικτύου εταιρειών-μελών που δραστηριοποιούνται σε περισσότερες από 150 χώρες συνεισφέροντας παγκοσμίου επιπέδου δυνατότητες, βαθιά γνώση και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις πιο πολύπλοκες επιχειρηματικές προκλήσεις των πελατών μας. Για να μάθετε περισσότερα για το πώς τα περίπου 225,000 στελέχη μας δημιουργούν τον αντίκτυπο που μετράει παρακαλούμε να συνδεθείτε μαζί μας μέσω Facebook, LinkedIn ή Twitter.

Στην Ελλάδα, η «Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών» παρέχει ελεγκτικές (audit) υπηρεσίες, η «Deloitte Business Solutions Ανώνυμη Εταιρία Συμβούλων Επιχειρήσεων» χρηματοοικονομικές (financial advisory), φορολογικές (tax) και συμβουλευτικές (consulting) υπηρεσίες και η «Deloitte Accounting Compliance & Reporting Services A.E.» λογιστικές υπηρεσίες (accounting outsourcing). Με περισσότερα από 600 άτομα προσωπικό και γραφεία στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, η Deloitte στην Ελλάδα εστιάζεται σε όλους τους κυρίαρχους κλάδους της οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, της ναυτιλίας, της ενέργειας, των καταναλωτικών προϊόντων, της υγείας, του βιομηχανικού κλάδου, της τεχνολογίας, των μέσων και των τηλεπικοινωνιών, της ακίνητης περιουσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Στους πελάτες της Deloitte συγκαταλέγονται οι περισσότερες από τις μεγαλύτερες δημόσιες και ιδιωτικές εταιρίες του εμπορικού, βιομηχανικού και χρηματοοικονομικού τομέα. Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας: www.deloitte.gr

Το υλικό αυτό περιέχει αποκλειστικά και μόνο γενικές πληροφορίες και καμία από τις εταιρίες μέλη του διεθνούς δικτύου της Deloitte Touche Tohmatsu Limited ή άλλες συνεργαζόμενες οντότητες (συνολικά, το δίκτυο της Deloitte) δεν δύναται να εκληφθεί ότι δι' αυτού παρέχει συμβουλές ή υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, προτείνουμε ότι οι αναγνώστες θα πρέπει να αναζητήσουν εξειδικευμένες συμβουλές σχετικά με κάθε ειδικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν. Προτού λάβετε αποφάσεις ή προβείτε σε ενέργειες που μπορεί να επηρεάσουν τα οικονομικά ή την επιχείρησή σας, θα πρέπει να συμβουλευτείτε ειδικό επαγγελματία σύμβουλο. Καμία νομική οντότητα του δικτύου της Deloitte δεν αποδέχεται ευθύνη για οιαδήποτε ζημία υποστεί οποιοσδήποτε που βασίστηκε στο παρόν.

Φραγκοκλησιάς 3α και Γρανικού, 15125 Μαρούσι, Τηλ: +30 210 6781100

© 2016 Όλα τα δικαιώματα κατοχυρωμένα.

Για να μην λαμβάνετε emails σχετικά με αυτό το θέμα, παρακαλώ όπως αποστείλετε ένα απαντητικό email στον αποστολέα με τη λέξη "Unsubscribe" στο πεδίο του θέματος.